

ligheden vor Import og Eksport og alt muligt afgang af Hamborg, og Forholdene, saaledes som de ere nu, hvor vi allerede i en Række af Aar have besørget vor Udførsel med selvstændige Skibe, og til Dels ogsaa vor Indførsel, og hvor vi have faaet en ikke ringe Mellemhandel, saa tror jeg, at det maa erkendes, at Fremskridtet er øjenhynligt og heldigt, og at der er noget at begynde paa. Jeg skal nævne blot et enkelt Tal med Hensyn til Skibsfarten, det kan jo aldrig skade. Volværtspengene i Kjøbenhavn vare i 1855, altsaa lige efter Krigen, 28,720 Kr.; den samme Afgift er nu ca. 200,000 Kr. Det er kun et enkelt Tal, men det belyser Forholdet ganske godt og viser, at Frekvensen i Havnen er tiltaget i ganske overordentlige Proportioner siden da. Det ærede Medlem erkendte, at Kjøbenhavn havde arbejdet i mange Aar med det Formaal for Øje at kunne skaffe udvidede Anlæg til Stede, og jeg skal her tilføje, at det ærede Medlem ogsaa erkendte, at her ikke var Tale om en Gabe til nogen, men om at gøre noget i Handelsens og Samfærdselens Interesse, der kan komme Landet som Helhed til Gode. Jeg skal gøre opmærksom paa, at Havnens Øfre ere meget betydelige, og det er for saa vidt en ny Tanke, der ligger til Grund for dette Forslag. Tidligere har man nemlig fra Kjøbenhavns Side tænkt sig Forholdet ordnet saaledes, at man afhændede de Værdier, man satte ind — og man vilde derved faa opsamlet meget betydelige Værdier — og saa vilde man kunne sikkre sin gamle Havn en udmærket Stilling og vel at mærke dog op hæve Havneafgiften. I det Sted gaar man nu ind med sine Værdier i Frihavnen; man kan altsaa ikke realisere dem. Men at stille Kjøbenhavn eller Havnen saaledes, at den skulde vedblive med sin Havneafgift, naar dens Forhold nu tilstede at ophæve den, det forekommer mig urimeligt. Derfor var det, at man sagde til Staten: Fra Havnens Side har man saa megen Tillid til denne Sag, at man tør gaa ind med sine Værdier, men der kan indtræde Forlegenheder, foreløbige Forlegenheder, i hvert Fald kan der blive Mangel paa Kredit, og hvis Staten saa, ikke blot i Havnens særlige Interesse, men i hele Handelsens og Samfærdselens, altsaa ogsaa Statens Interesse, hjælper til at gaa ind paa dette Anlæg, saa maa Havnen stille sig anderledes, saa maa den sige til Staten: Vær saa god, saa kunne I selv købe Arealer dertil, men Havnen gaar ikke ind i Frihavsanlægget, naar man ikke vil give den nogenlunde passende og gunstige Betingelser fra Statens Side. En Betingelse for, at det vil lykkes

med Frihavnen have vi i hvert Fald, som er øjenhynligt, og som ogsaa er berørt af den første ærede Taler i Dag, og det er den, at vor Dampskibsfart nu er udvidet saaledes, at den omfatter Østersøen, Middelhavet og tilbids ogsaa oversøiske Pladser, og saaledes at Kjøbenhavn anløbes meget og har en betydelig Trafik at arbejde med, og naar man er kommen saa vidt med Handel og Skibsfart, saa forekommer det mig, at Øjeblikket er kommet til at sætte et Frihavsanlæg i Værk. Nu nævnedes det ærede Medlem, at Loven om Fridokker ikke var bleven benyttet. Det er ganske rigtig; Loven af 4de December 1863 er ikke benyttet. Det, der tilstedes ved denne Lov, er, at private kunne faa Koncession paa Anlæg af en Fridok, og der er for saa vidt ikke noget i Vejen for i Morgen den Dag at give Koncession paa Anlæg af en Fridok ved Kjøbenhavn, hvis der er nogen, som mener at kunne magte den Sag. Men en Fridok omfatter, vel at mærke, kun en Havn til Handelsomsætning, ikke til Fabriksanlæg. Der er altsaa i og for sig ikke noget i Vejen for at give det Selskab, som her ønsker at træde til ved Handelshavnen, en Koncession til det i Morgen. Men Spørgsmaalet er: hvorledes skulle saa de andre Betingelser, jeg mener Havneværkerne, tilvejebringes; og det er dertil, Statens Medvirkning søges. Fabrikationshavnen, som man naturlig ønsker sat i Forbindelse med den øvrige Havn, falder ikke ind under Loven om Fridokker. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgtreds (C. Hage) dvælede, ligesom flere andre Medlemmer, ved Stillingen her sidste Foraar, hvor Forslaget var kommet herved, behæftet med en hel Del Tvivl, og det har det ærede Medlem jo Ret i. Men det ærede Medlem maa endelig ikke overse, at Landstinget havde vedtaget Forslaget og ment, at det kunde gennemføres paa det Grundlag, der var. Der var udsendt to Spørgsmaal. Det ene var Ordningen af Toldspørgsmaalet. Undersøgelsen om Toldspørgsmaalet var den Gang ikke ført ud i alle Enkeltheder, og man maatte tage Reservation over for Toldordningen mellem Frihavnen og Indlandet. Det andet Spørgsmaal var Tilvejebringelsen af Selskabet. Der var forøvrigt tillige en hel Del andre Spørgsmaal, der søgtes undersøgte, og som ogsaa ere blevne det. Med Hensyn til Toldspørgsmaalet vil man se, at Løsningen ganske simpelt er den, at Frihavnen er Toldublandt og ganske simpelt behandles som saadant. Der er gjort en Undtagelse i Loven, nemlig den, at Indenrigsministeren kan forbyde visse